

Tisková zpráva

Pěstounská péče na přechodnou dobu v praxi

V rámci aktuální diskuze připojujeme za naši organizaci Rozum a Cit, z.s. naši zkušenost s pěstounskou péčí na přechodnou dobu. Dětem svěřeným do náhradní rodinné péče a jejich rodinám se věnujeme již od roku 2000, máme tedy mnoho profesních a lidských zkušeností.

Za velký úspěch považujeme fakt, že pěstounská péče na přechodnou dobu začala dobře fungovat. Právě institut pěstounské péče na přechodnou dobu – samotní tito pěstouni velmi napomáhají ke vzniku základní vztahové vazby nebo k léčbě poruch této vazby. Děti, které nemohou vyrůstat ve svých biologických rodinách se tak mohou vyhnout ústavní výchově, kde je velmi obtížné základní vztahovou vazbu navázat.

Předcházíme tím dlouhodobým a vážným problémům dítěte, které se pak mohou projevat v celém jeho životě. Mezi ně patří potíže s navazováním a udržením blízkých vztahů, nejasnost ve vlastní identitě, nalomená sebedůvěra, poruchy chování dítěte, ale i selhávání v rodičovské roli a zvýšená kriminalita těchto jedinců v dospělosti.

Vážíme si nasazení, lásky, lidskosti a profesionality pěstounů na přechodnou dobu, stejně tak jako dlouhodobých pěstounů a osvojitelů, kteří pečovali nebo stále pečují o tyto děti. V rámci **projektu „Dítě v nejlepších rukách – zavádění nových postupů a metod práce do systému pěstounské péče na přechodnou dobu“**, který jsme zrealizovali v loňském roce (více na http://www.rozumacit.cz/zs/file_prirucky_a_publicace/Dite-v-nejlepsich-rukach%282014%29.pdf), jsme spolupracovali také s biologickými rodinami dětí svěřených do PPPD.

Mezi biologickými rodiči jsme nenašli nikoho, kdo by o své děti neprojevoval zájem. V jejich životních příbězích šlo většinou o souběh těžkých životních zkušeností, nedostatek dovedností v péči o děti, nedostatek financí, špatné bydlení a nedostatek podpory v širší rodině. Často pak tyto skutečnosti vyústily v nějakou formu závislosti (na alkoholu či na drogách). V rámci spolupráce s biologickými rodinami často reflektujeme situaci, kdy rodiče, ač milující a zpočátku aktivní, postupně zjišťují, že nezvládají změnit svůj život tak rychle, aby splnili podmínky pro návrat dítěte. Téměř vždy se dlouhodobě nachází v obtížné životní situaci (bez bydlení, práce, rodiny apod.), její změna vyžaduje nejen silnou motivaci, ale i mnohem více času. Ten naopak nemá dítě, které potřebuje být co nejdříve předáno bezpečně pečujícím osobám. Jde tedy o to, jak co nejlépe a včas těmto biologickým rodičům podat pomocnou ruku, tak, aby se znovu a lépe mohli o své děti starat a pokud to skutečně není možné, aby se alespoň mohli s dětmi vídat či jinak kontaktovat, pravidelně a bezpečně pro všechny zúčastněné. K tomu je však také zapotřebí rozšíření sanačních služeb, dostupných včas, pravidelně a dlouhodobě, v místě bydliště biologických rodičů.

Pro tyto rodiny, které se nemohou po určitou dobu o své děti starat, je vhodnou pomocí umístění dětí do PPPD. Pěstounská péče na přechodnou dobu slouží i k podpoře dětí a usnadnění jejich nelehké situace poté, co byly odebrány (a často nevyhnutelně) od svých rodičů. Je tedy takovým

„bezpečným přístavem“ na cestě k trvalému řešení situace dítěte. Návrat do biologické rodiny nebo náhradní rodinná péče.

Pěstounská péče na přechodnou dobu je založena na individuální a cílené profesionální péči, založené na vztahu k dítěti. Pěstouni na přechodnou dobu dávají dětem možnost zažít bezpečí, pomáhají jim zvládat obtíže a prožívání, pomáhají jim pochopit jejich životní příběh, významně jim pomáhají při přechodu z péče do péče, tak, aby se mohly neustále ocitát v těch „nejlepších rukách“ a jednou uměly „nejlepší ruce“ nabídnout i svým vlastním dětem.

Jsme přesvědčeni, že takovéto zásadní cíle péče o ohrožené děti není možné naplňovat v rámci ústavní výchovy. I pro následné rodiny (osvojitelské, pěstounské) je mnohem lepší, zejména pro navázání dobrého vztahu s přijatým dítětem a usnadnění adaptační fáze u dítěte, pokud dítě přebírají od pěstounů na přechodnou dobu než z ústavního zařízení.

Možná tím nejprostším vodítkem pro nás samotné, kteří děti máme anebo se o některé dítě staráme, je odpověď na otázku – pokud bychom se my sami ocitli v krizové situaci bez možné podpory širší rodiny (např. vážné nemoci s nutností dlouhodobé hospitalizace), **chtěli bychom, aby naše dítě bylo umístěno do ústavní výchovy anebo aby se o něj postaral jeden či dva připravení lidé, kteří navíc zůstávají za podpory odborníků v kontaktu s námi a reagují i na naše potřeby?**

Věříme, že s ohledem na ohrožené děti a jejich nejlepší zájem, dojde k mnohem většímu rozvoji sanačních služeb pro biologické rodiny těchto dětí, stejně tak ke sjednocení odborných názorů a k dalšímu rozvoji pěstounské péče na přechodnou dobu.

Za celý pracovní tým

Mgr. Lucie Salačová
metodik a odborný garant Rozum a Cit, z.s.
Mgr. Jaroslava Málíková
ředitelka Rozum a Cit, z.s.
Tel.: 603426690
www.rozumacit.cz
rozumacit@rozumacit.org

V Praze dne 25.2.2014

